

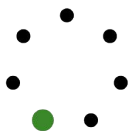
elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Pedagógusok szakmai fejlődésének és tanulásának komplex értelmezése és megújuló vizsgálati lehetőségei

Elnök: Stéger Csilla

Opponens: K. Nagy Emese

elte | ppk

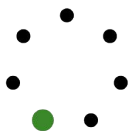
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A szimpózium célja

A kutatás új fogalmi rendszeren nyugvó komplex és dinamikus elméleti keretrendszerének felvázolása és vitája, valamint az első kutatási eredmények bemutatása.

elte | ppk

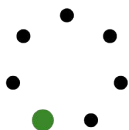
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A szimpózium tartalma

- A MoTeL projekt rövid bemutatása
- A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődése és tanulása – **egyénből** személy (Rapos Nóra, Tókos Katalin, Bükki Eszter, Gazdag Emma, Nagy Krisztina)
- A pedagógusok szakmai fejlődése és tanulása a **szervezet és rendszer** szintjén (Kopp Erika, Lénárd Sándor, Kovács Ivett, Urbán Krisztián, Tóth-Pjeczka Katalin)
- A pedagógusok szakmai fejlődésének támogatása a **hazai szabályozási rendszerben** (Szivák Judit, Rónay Zoltán, Horváth László, Fazekas Ágnes, Salát Magdolna, Saád Judit)
- Pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének egyéni és szervezeti összefüggéseinek **empirikus vizsgálata** (Fazekas Ágnes, Horváth László)
- Opponensi vélemény + kérdések - válaszok

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A pályázat (1.)

A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődési modelljeinek vizsgálata a köznevelési rendszer, a szervezet és az egyén szintjén

(A kutatás támogatója: A 128738 számú projekt a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból biztosított támogatással, a K_18 pályázati program finanszírozásában valósult meg.)

- Halász Gábor
- MoTeL (Models of Teacher Learning)
- <https://nevtud.ppk.elte.hu/projektek/motel>

Magyar English

Neptun Felvételzőknek Hallgatóknak PPK Q

ELTE PPK
Neveléstudományi
Intézet

Intézet Munkatársak Oktatás Kutatás Kiadványok Kreativitás és tehetség konferencia

ELTE PPK Neveléstudományi Intézet > Kutatás > Intézeti kutatások, projektek > MoTeL kutatás

MOTEL KUTATÁS

A kutatásról

Közreműködők

Hírek

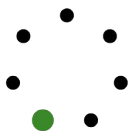
MoTeL műhelyek

Eredmények

Hasznos linkek

Elérhetőségek

A MOTEL KUTATÁSRÓL

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

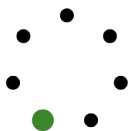
AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A pályázat (2.)

Cél: A pedagógus munka **eredményességét** meghatározó összefüggések feltárása, különös tekintettel a folyamatos szakmai fejlődés/fejlesztés rendszerét alkotó tényezőkre. Milyen létező **modelljei** vannak a folyamatos szakmai fejlődésnek/fejlesztésnek, és ezek hogyan hatnak a pedagógus munka eredményességére?

Kutatási kérdések:

- Milyen módon **mérhető** az FSZF szakaszainak egyéni-, szervezeti- és rendszerszintű eredményessége?
- Az FSZF egyéni-, szervezeti- és rendszerszintű elemei **milyen feltételek** mellett gyakorolnak jelentős pozitív hatást a pedagógusok szakmai fejlődésének egyes szakaszaira?
- Az FSZF rendszerében **milyen szerepet játszanak a működő formális pedagógusképzések és továbbképzések**, ezeknek milyen szerepe van pedagógusok szakmai fejlődésében, tanulásában (kognitív és affektív szinten egyaránt)?

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A pályázat (3.)

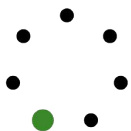
A kutatást *megalapozó szisztematikus irodalom feltárás*

Kvantitatív adatgyűjtések:

- meglévő adatbázisok áttekintése, másodelemzése
- új adatfelvételek (1000 iskola, 5000 pedagógus, 1500 hallgató)
  - iskolavezetők kérdőíves adatfelvétele
  - pedagógusok kérdőíves adatfelvétele
  - pedagógushallgatók kérdőíves adatfelvétele

Kvalitatív adatgyűjtések:

- mesterpedagógusok mesterprogramjainak megvalósulását nyomon követő iskolai szintű esettanulmányok készítése (6-10 db)
- fókuszcsoportos beszélgetések pedagógushallgatókkal (6-10 db)

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

A kutatást megalapozó szisztematikus irodalom feltárás

Előzmény

- Kutatási cél, a kutatás fókusz
- Paraméterek, folyamat, keresőkifejezések kialakítása

Keresés

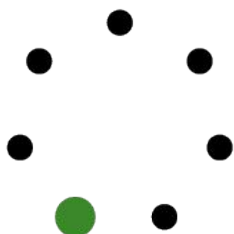
- MATARKA, OSZK, PROQUEST Scholar, EBSCO, Web of Science, Pedocs, Unesco
- magyar, angol és német nyelven
- 2000-től

Adatrögzítés

- Mendeley – szűrés
- Excel

Elemzés

- Kódolás (absztrakt alapján 300 tanulmány)
- Elméleti és empirikus tanulmányok elemzése szintenként

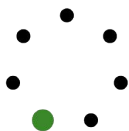
elte | ppk

**Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar**

Neveléstudományi Intézet

A pedagógusok folyamatos szakmai fejlődése és tanulása – egyénből személy

Rapos Nóra, Tókos Katalin, Bükki Eszter,
Gazdag Emma, Nagy Krisztina

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

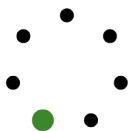
FSZF fogalma (1.)

- FSZF - „makroszintű aggodalmaknak, vagy mikroszintű valóságnak” látjuk-e? (Guskey, 1991)

Szakmapolitikai diskurzus

- Új elvárások megjelenése (Recent Education Policy, 2003; The Quality of Teacher, 2006)
- Hangsúlyos kapcsolat a **tanári munka minősége – tanulói eredményesség** (McKenzie és mtsai 2005; Darling-Hammond - Richardson, 2009; Cohran –Smith, 2010; Musset, 2010; Cole, 2012; Mockler, 2013; Thurlings, Evers & Vermeulen, 2015; Makovec, 2018)

Nézőpont: Hangsúly a **rendszer felől** látott pedagóguson van. A pedagógus a **rendszer oldaláról megfogalmazott** célok megvalósításáért felelős, de abban a **személyes sajátosságaival nem megjelenő szereplőként** írható le.
A szakmai diskurzus az **Ö (E/3.) kívülről értékelhető, vizsgálható fejlődéséről (vö.: szakmai fejlesztéséről)** beszél.

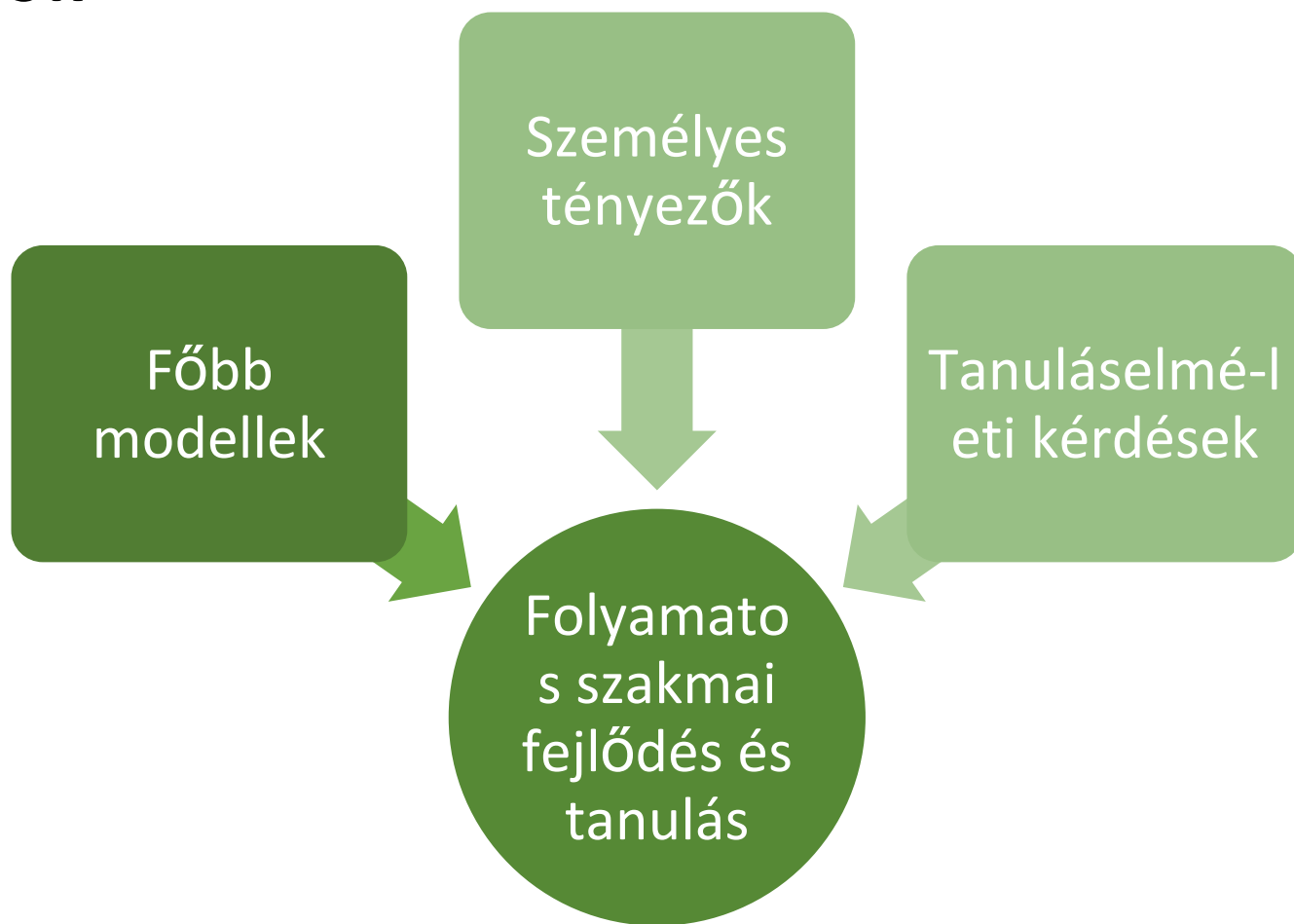
elte | ppk

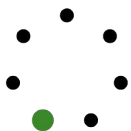
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

FSZF fogalma (2.) – A változást meghatározó tényezők

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

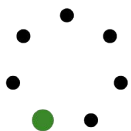

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

FSZF fogalma (3.)

Főbb
modellek

- Boylan és munkatársai (2018):
  - Guskey (1986, 2002), Desimone (2009), Evans (2014), Clarke és Hollingsworth (2002), valamint Opfer és Pedder (2011)
- **tanulási folyamat: nem szűkíthető** előírt vagy **szándékolt** tevékenységekben való részvételre + a „tanulás” fogalom többféle/többszintű értelmezése: (1) a **formális-informális** kontinuum valamely pontján elhelyezkedő) tanulási **tevékenység**; (2) a tanári **változás folyamata**, amely pillanatnyi vagy tartós változáshoz vezethet a különféle tanári (gyakorlat, tudás, attitűd stb.) és feltehetően a tanulói tanulási kimenetekben is
- **konstruktivista, kontextusba ágyazott, szituatív**: egyéni konstrukció, de ugyanakkor iskolai (és rendszer) kontextusba ágyazott tanulás is
- **multidimenziós**: az SZF-nek különböző tanári és tanulói kimenetei, **eredményei** lehetségesek
- **komplex**
- **idioszinkretikus és személyes**: előfeltétele a tanár által értékesnek tartott, a saját tanításuk eredményességének megítélésére, a tanár személyes értékrendszere

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

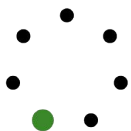
FSZF fogalma (3.)

- Boylan és munkatársai (2018):

A modellek elemzése megerősítette
a szakmai fejlődés **tanuláshoz**,
valamint **személyhez** kötött
értelmezését.

Főbb
modellek

- **multidimenziós**: az SZF-nek tanári és tanulói kimenetei, **eredményei** lehetségesek
- **komplex**
- **idioszinkretikus és személy** ... etele a tanár által értékesnek tartott, a saját tanításuk
eredményességének megítélésére, ... ár személyes értékrendszere

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Személyes
tényezők

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

FSZF fogalma (4.)

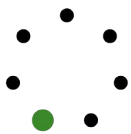
Szakmai tanulás és szakmai identitás kapcsolata

A tanár személyére, a tanári **szakmai tanulás személyességére** **összpontosító** megközelítés – belső folyamatok értelmezése

A kritikai megközelítések szerint (Boylan és mtsai, 2018):

- döntően egyéni, pszichológiai terület fókuszúak ezért nem képesek megfelelő módon megjeleníteni a tanulás szituatív természetét (vö.: Kennedy, Sachs)
- a tanári szakmai életpálya és identitás fejlődésének értelmezése hiányzik
- egy – egy fókuszált terület elmélyült vizsgálata jellemző, nem komplex modellek

szakmai fejlődés (tanulás) általános értelemben a szakmai identitás fejlődéseként is értelmezhető, ebben az értelemben egyfajta önértelmezés, önmegértés, mely a korábbi tapasztalatok és jövőbeli tervek folyamatos reflexiója során alakul (Kelchtermans, 2009, Beijaard et al, 2004)

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

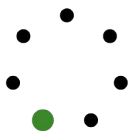

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

FSZF fogalma (5.)

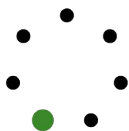
Tanuláselméleti kérdések

- Megerősödik a pedagógusok **tanulásának szituatív jellege**, és az, hogy a **tanulás tevékenységekben való részvétel által valósul meg** (Kwakman, 2003; idézi Bordás, 2016) – **informális munkahelyi tanulás**
- A formális tanulás mellett egyre nagyobb teret nyernek a **nem formalizált tanulási módok** is (Kyndt és mtsai, 2014)
- **Kiemelt szerepet játszik a saját tanulás önszabályozásának minél magasabb szintű elsajátítása és alkalmazása**, ami azonban még a tanításuk önszabályozásában kiváló tanárokat sem mindig jellemzi (Randi, 2004; Van Eekelen et al., 2005; Peeters et al., 2013)
- Megközelítései erősen kapcsolódnak a professzionalizálódás s az **elszámoltathatóság (elvárt tudás tartalma) rendszerszintű kérdéseihöz**, a **pedagógus számára nem értelmezhető a saját tanulásának helye, szerepe**, s ez a szakmai fejlődés gátjává is válhat (Ingvarson, 2002, Ingvarson, 2003; Ingvarson, 2007; Darling-Hammond, et al., 2012) – **személyes tudás**
- **Igény az általános pedagógiai tudás megértése felé irányul** (Guerriero ed. 2017; Sonmark et al., 2017)

A tanári szakmai fejlődés és **tanulás** fogalma alatt olyan egyéni szintű változás-folyamatot értünk

- **személyes** (a szociodemográfiai jellemzőkön túl a szakmai identitás/önmeghatározás és gyakorlati tudás elemeit, a tanári cselekvést meghatározó kognitív, affektív és motivációs dimenziókat is magába foglaló, egyéni értékrendszerhez kapcsolódó) és **kontextuális** (szervezeti- és rendszerszintű; a feladat- és munka jellemzőitől is meghatározott, szituatív) **tényezők komplex és dinamikus hatásrendszerének eredményeként jön létre** (azaz, az egyéni szintű változás-rendszer más, szervezeti és rendszerszintű változás-rendszerekbe ágyazott, ahol a rendszeralkotó elemek és a rendszerek egymással is állandó kölcsönhatásban és ezért változásban vannak) (*létrejöttét meghatározó előfeltételek*),
- **okai szerteágazók** (belső, vagy külső motívumok, a változás szükségességének tanár általi felismerése, a tanár tanításra vonatkozó személyes eredményesség-kritériumai alapján,) (*okai*);
- **egyéni és társas** (vö: társas és hálózati tanulás) **helyzetekben (tanulási tevékenységekben), gyakran nem tudatosan és észrevétlenül megy végbe** (vö: formális, informális, nonformális tanulás, konstruálás, önszabályozás, tervezettség), vagyis nem szűkíthető előírt, szándékolt és szűk értelemben szakmai feladatvégzéshez (vö: személyes identitás hatása a szakmai identitásra) kötődő tevékenységekben való részvételre (*tanulási tevékenységek formái*);
- **eredménye tartós változás és multidimenziós** (a tanári viselkedésbeli/gyakorlati tevékenységben történő változáson túl kognitív, affektív és motivációs változást is eredményezhet) (*eredménye*),
- **egyedi mintázatokkal jellemezhető** (azaz, különböző változás-utak lehetségesek, ugyanazon tanulási kimenethez különböző utak vezethetnek, illetve ugyanazon tanulási tevékenység-jellemzők az egyéni jellemzők és kontextus szerint különbözőképpen hatnak, más kimenethez vezetnek) (*egyedi mintázatai*);
- a **tanári életpálya egészében is értelmezhető** (*tanári életpálya általi meghatározottság*).

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

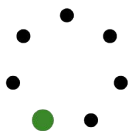

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

FSZF fogalma (6.)

A tanári szakmai fejlődés és tanulás fogalma alatt olyan egyéni szintű változás-folyamatot értünk, amely

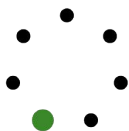
- személyes és kontextuális tényezők komplex és dinamikus hatásrendszerének eredményeként jön létre
- okai szerteágazók
- egyéni és társas helyzetekben (tanulási tevékenységekben), gyakran nem tudatosan és észrevétlenül megy végbe
- eredménye tartós változás és multidimenziós
- egyedi mintázatokkal jellemezhető
- tanári életpálya egészében is értelmezhető

Szakmai fejlődés és tanulás - eredményesség

A pedagógusok szakmai fejlődésének és tanulásának eredménye:

- a szakmai fejlődésnek és tanulásnak van a pedagógus tanulásához kapcsolódó **személyes eredménye IS**
- annak eredményessége minden esetben **kontextus, tanulási helyzet függő**
- **nem ítéltető meg csupán az egyes szituációkhoz, epizódokhoz kötve, csak a tanulási folyamatba ágyazva**
- **tanulás eredménye nem minden esetben explicit** a személy számára sem, **tacit tudás marad**
- **egyéni és társas tanulási helyzetekben** történő szakmai fejlődés és tanulási megközelítés az **eredményességi mutatók egyéni és szervezeti szintű változóinak értelmezését és kapcsolatuk feltárását várja el**
- tanulási eredmények **multidimenzionális** jellegéből következően az eredményesség a kognitív, affektív, motivációs és viselkedésbeli tényezőkben is értelmezendő
- lényegesnek a pedagógus **viselkedésben, vagyis gyakorlatában** történő változás rétegeinek értelmezését is (pl. milyen tanulási környezetet teremt).

elte | ppk

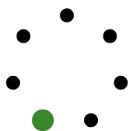
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

Kutatási fókuszok

Pedagógus személyes jellemzői	A pedagógus tanulása	Változás, a tanulás eredménye
Értékek	Tanulási/pálya célok és okok	A pedagógus tudása és nézetei
Nézetek, attitűdök	Tanulási folyamat jellemzők	A pedagógus viselkedése és gyakorlata
Szerepértelmezés/al-identitások	A tanulás szereplői	
Affektív és motivációs tényezők		
Demográfiai jellemzők		

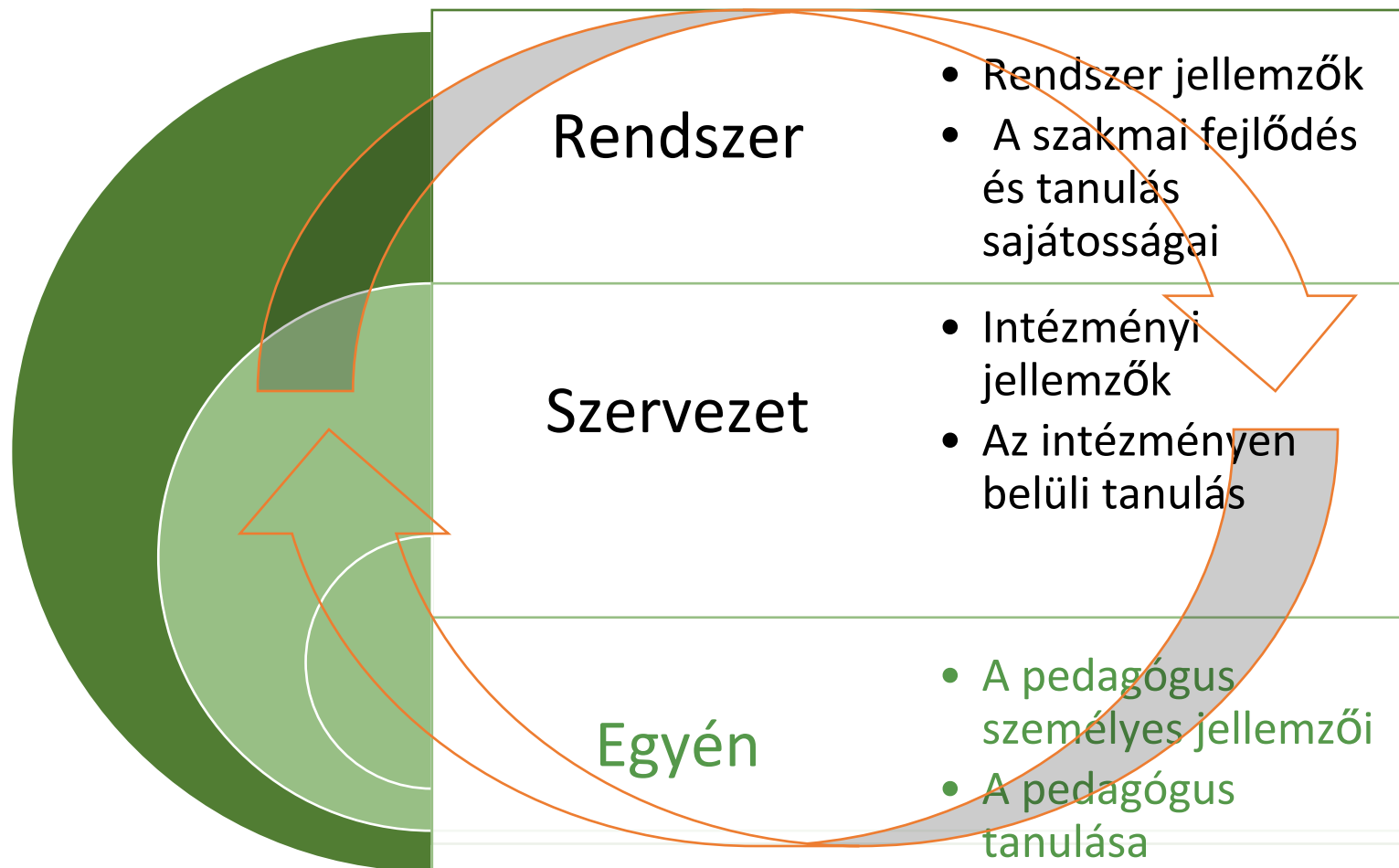
elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

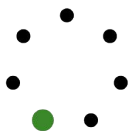

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

Változás, a tanulás eredménye

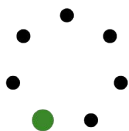
elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

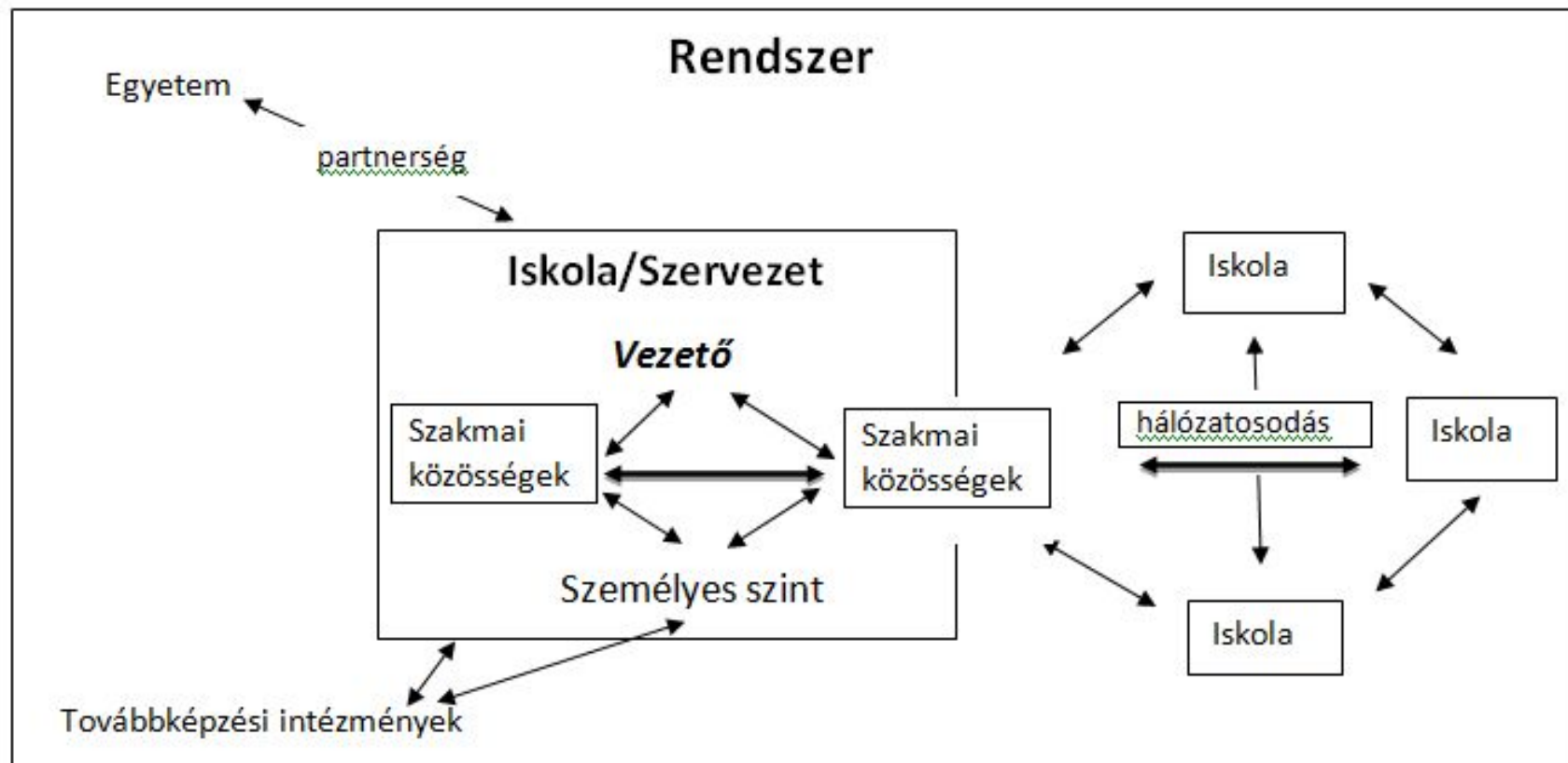
A pedagógusok szakmai fejlődése és tanulása a szervezet és a rendszer szintjén

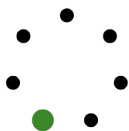
Lénárd Sándor, Kovács Ivett, Tóth-Pjeczka Katalin, Urbán Krisztián, Kopp Erika

XIX. Országos Neveléstudományi konferencia, Pécs, 2019. 11. 7-9.

A tanárok szakmai fejlődését befolyásoló tényezők az iskola mint szervezet nézőpontjából

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

A pedagógusok szakmai fejlődésének és tanulásának szervezeti szintjén megjelenő fogalmak rendszere

Iskolai kultúra és klíma

professzionális
orientáció

szervezeti struktúra

vezetés

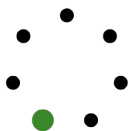
tanulási környezet
minősége

tanulóközpontú
szemlélet

szakmai tanulás szervezeti szinten

tanulószervezet
gyakorlatközösség
tanuló szakmai közösség
teacher design team
mentorálás

szervezeti tanulás
tudásmenedzsment
munkahelyi tanulás
informális tanulás
együttműködő tanulás
horizontális tanulás
professzionális együttműködés

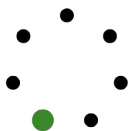
elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

A vezető/a vezetés

Vezetői /vezetési szint	Iskolai eredményesség	optimális működési modell
		dinamikus modell
		versengő értékek modell
		diszciplináris modell
	Vezetői modellek a pedagógusok szakmai fejlődésének szemszögéből	személyiségvonás alapú elméletek
		szituatív vezetéselméletek
		„transzformációs” vezetéselméletek
	Vezetői tevékenységek hatása a pedagógusok szakmai fejlődésének támogatására	a tanárok egyéni sajátosságainak beépítése a szervezet fejlesztésébe
		a tanárok szakmai fejlődését elősegítő környezet kialakítása
		vezetői elköteleződés a szakmai fejlődés iránt.

(House, 1971; Ryan, Deci, 2000; Middlewood, Cardno, 2001; Judge, Bono, Ilies, Gerhardt, 2002; Witziers, Bosker, Krüger, 2003; Marzano, Waters, McNulty, 2005; Robinson, Lloyd, Rowe, 2008; Sieller, 2011; Scheerens 2013; Hallinger, Heck, Murphy, 2014; Sagnak, Kuruo, Polat, Soyulu, 2015; Czető, Lénárd, 2018)

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Az iskola, mint szervezet értelmezése

Szervezeti „elvárások”: - egyének strukturált együttműködése
- közös célok
- környezettel való dinamikus kölcsönhatás (Clageetal, 2013)

Intézmény (iskola) = szervezet ???

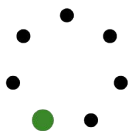
Neo-institucionalista elmélet (Mayer-Rowen, 2006; Biggart, 2015)

- A szervezet egyén által érzékelt jelentősége
- Egyéni értékek, érdekek és célok
- Környezeti legitimáció

Dilemmák

Formális-adminisztratív struktúra vs. Egyének által kialakított, működtetett legitim szervezet

Szervezeti vizsgálatok

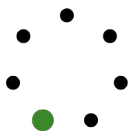
	Klasszikus szervezet definíció	Neo-institucionalista megközelítés
Elméleti Fókusz	Formalizált funkcionális struktúrák	Egyének szerepe
Kutatási fókusz	Iskolai szervezet	Iskolán belüli és/vagy iskolától elszakadó szervezetek

- Egységes definíció hiánya
- Klasszikus szervezetelméleti megközelítések
- **Jelentős hatás**
(Vesico et al, 2008; Vankriegen, 2017)

Kutatási következtetések

- Megváltozó szervezetelméleti megközelítés → változó kutatási fókusz (minta, eszköz)
- Eltérő kutatási cél → eltérő elméleti megközelítések
- Tanárok szakmai tanulásának szervezeti kontextusa → hiányzó szervezetelméleti háttér
- Egyén – személyes attribútumok növekvő jelentősége → a szervezeti vizsgálatok fókusza a struktúráról az egyéni szerepvállalásra tevődik
(Voogt, 2015; Blizt-Schulman, 2016; Darling-Hammonetal, 2017)

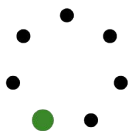

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Kutatási fókuszok

- ▶ Szervezeti szinten milyen formái vannak a szakmai tanulásnak?
- ▶ Hogyan hatnak a szervezeti kultúrára, s azon keresztül a személyes szakmai fejlődésre a különböző alcsoportok tevékenységei, jelenléte?
- ▶ Az egyes szervezeti formák, mintázatok milyen feltételek között jelennek meg?
- ▶ Mi a kapcsolat a szervezeten belüli tanulási formák és a tanulói eredményesség között?
- ▶ Miben látják a pedagógusok a szakmai fejlődésük gátló tényezőit szervezeti szinten?
- ▶ Milyen összefüggés figyelhető meg az intézményvezetői nézetek, a megvalósuló gyakorlat és a pedagógusok nézetei között az FSZF támogató működését illetően?
- ▶ A szakmai tanulás mely elemeit képes hatékonyan támogatni a szervezet?

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

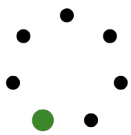
Kutatási fókuszok - szervezet

Tervezett vizsgálati szempontok	Tervezett változócsoporthok
Szervezeti struktúra - szervezeti tagolódás, „alegységek”, szakmai közösségek	Szervezeti felépítés (funkcionális, egyéni bevonódás szerinti)
Tanulási környezet	Támogató környezet - szervezeti tudásmenedzsment
Szervezeti bevonódás	Egyéni aktivitás mértéke - formális/informális közösségek
Vezetési modellek	Vezetési jellemzők
Szervezeti gátló tényezők	Strukturális, vezetési, értékbeli

Tervezett minta:

Intézményvezetők

**Pedagógusok (változók: gyakorlati idő, minősítés)
formális szakmai közösségek vezetői
informális szakmai közösségek tagjai
szakmai közösségekben inaktívak**

elte | ppk

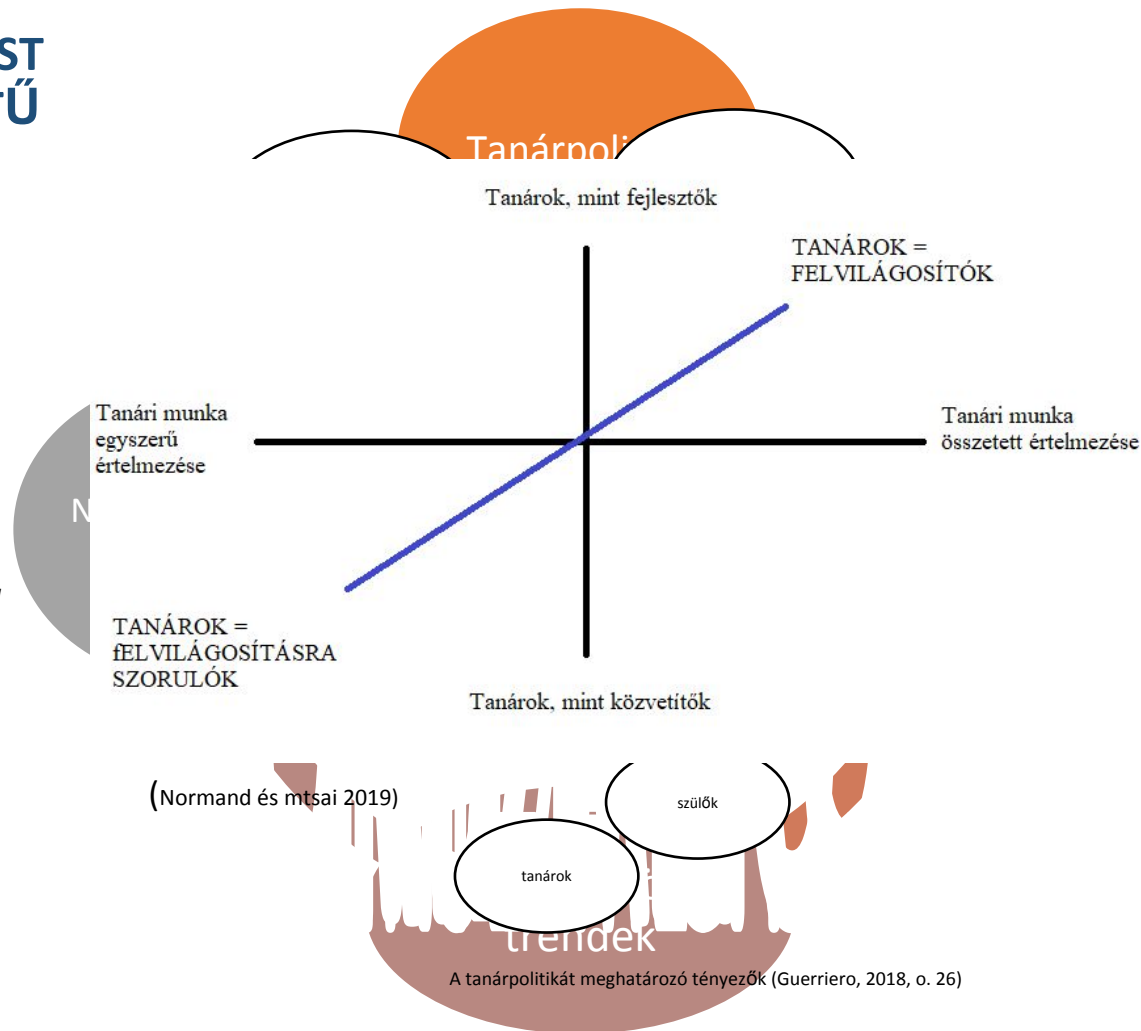
Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

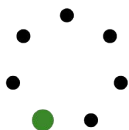
Rendszer szint - fő kérdések

- **Milyen tényezők határozzák meg rendszerszinten a szakmai fejlődésről és tanulásról gondolkodást?**
- **Milyen fő trendek azonosíthatók e tényezők alakulásában?**
- **Milyen modellek mentén írható le a szakmai fejlődés és tanulás gyakorlata a rendszerek szintjén?**

SZAKMAI FEJLŐDÉST ÉS TANULÁST MEGHATÁROZÓ RENDSZERSZINTŰ TÉNYEZŐK

- **Professzióról alkotott kép meghatározza a helyi, nemzeti szakmai fejlődés-értelmezést** (Németh 2007; Guerriero, 2018)
- **Komplex, nemlineáris folyamatok** (Burns & Köstler, 2016; Darling-Hammond és mtsai 2012; Opfer és Pedder 2011)
- **Nemzetközi trendek tematizálják, de lokális olvasatok** ((Normand, 2010, Normand 2019, Ozga és mtsai 2011).
- **Tanárpolitikai intézkedések ezt befolyásolhatják** (Darling-Hammond, 2007; Darling-Hammond és munkatársai 2012; Európai Bizottság 2018)
- **Neveléstudományi eredmények és oktatáspolitikai törekvések közti ellentmondások** (Ozga és mtsai 2011).

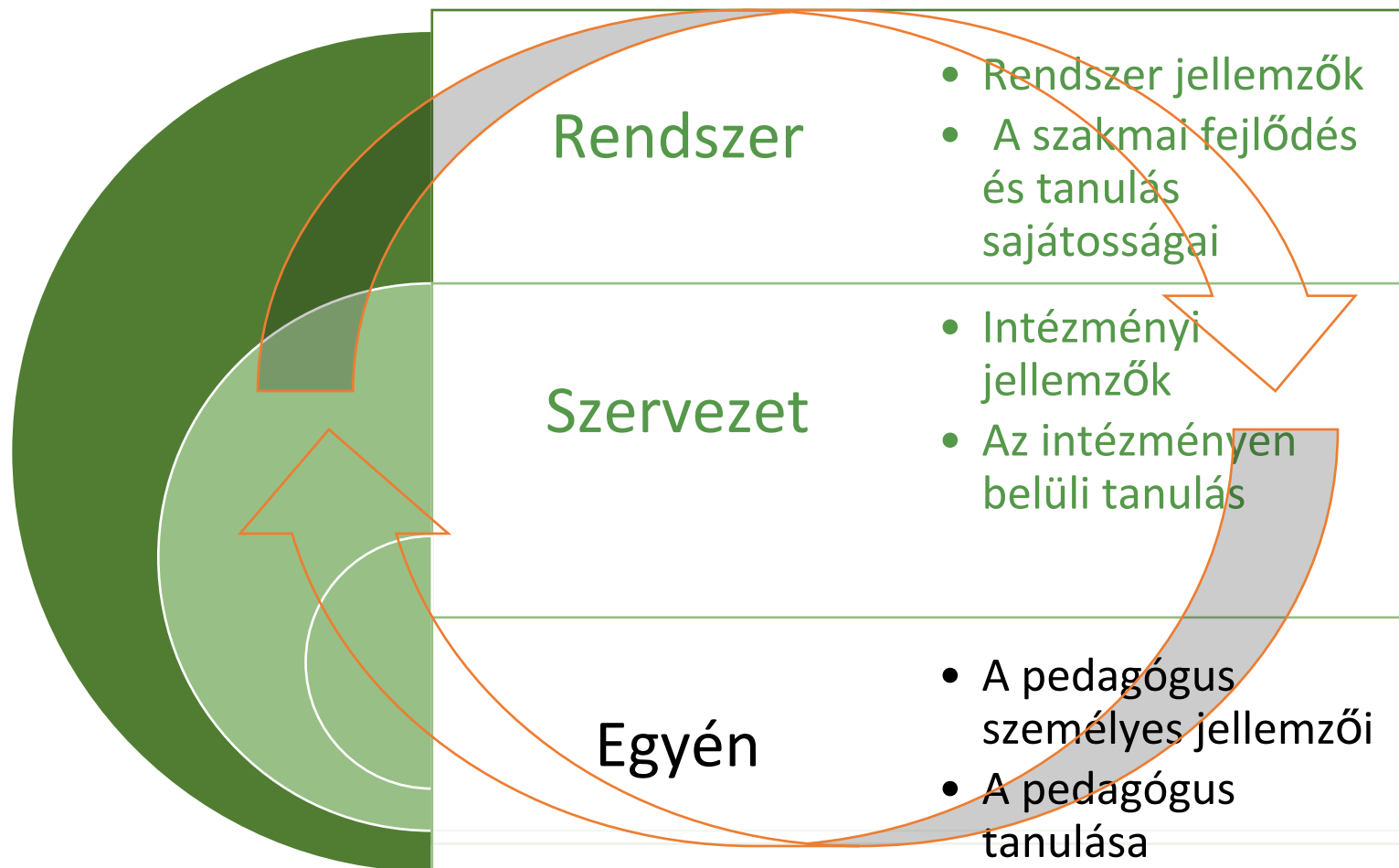
elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

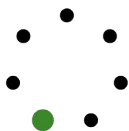

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

Változás, a tanulás eredménye

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

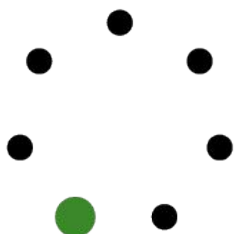

AZ INNOVÁCIÓ LENDÜLETE

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT

Megbeszéléshez ajánlott kérdések

- A fogalom/kutatási keretrendszer egyes elemeihez milyen mérőeszközök társíthatók a meglevő elemzések alapján?
  - Az informális, munkahelyi tanulás megismerése
- A kutatási keretrendszer mely elemei (összes?) képezzék a vizsgálat tárgyát?
- A mintaválasztást hogyan befolyásolja a kutatási keretrendszer?

elte | ppk

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Pedagógiai és Pszichológiai Kar
Neveléstudományi Intézet

Köszönjük a figyelmet!

motelproject@ppk.elte.hu

